

5 gr. SŁOWO 5 gr. CZĘSTOCHOWSKIE

Dziennik polityczny, społeczny i literacki, poświęcony sprawom miasta Częstochowy i powiatu.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: II-ga Aleja Nr. 32. Tel.

Redakcja czynna cały dzień.

REDAKTOR PRZYJMUJE codziennie od godziny 17—19.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA Z ODNOSZENIEM DO DOMU LUB WYSYŁKĄ POCZTOWĄ ZŁ. 1.50.

Rok III.

Sobota, 27-go maja 1933 roku.

Nr. 120.

To zrozumieć należy.

Od półtora roku przyjął się u nas zwyczaj, że z chwila, gdy zachodzi jakiegokolwiek nieporozumienie między pracodawcami a robotnikami w przemyśle fabrycznym — od razu za podniętą wywrotową agitacją następuje okupowanie budynków fabrycznych nieprzerwanie przez szereg dni, a nawet tygodni. Dzieje się to bez uprzednich prób sprowadzenia do wspólnego mianownika rozbieżności między przedsięwzięciem a robotnikami, bez wyczerpania wszystkich innych środków walki o płace czy warunki pracy.

Ta metoda strajkowania przynosi wielkie szkody przedewszystkiem rzeczy robotniczej, bo warsztaty pracy po takiej okupacji są przez czas dłuższy niezdatne do normalnego funkcjonowania.

Oczywiście, nie mamy najmniejszego zamiaru zgóry przesądzać, kto ponosi winę w doprowadzeniu rzeczy robotniczej do myśli porzucenia pracy. Znamy wszak egoizm wielkiego przemysłu i wiemy, że często bardzo jego niezrozumienie doli robotniczej i nieustępliwość sprzyja powstaniu nastrojów strajkowych.

To też wcale tu nie chodzi nam o podłoże, na którym wybuchają zatargi między pracodawcami a robotnikami — a tylko o niesamowitą i wręcz szkodliwą metodę, jaką coraz bardziej przyjmuje się u nas w każdej już nie małej akcji strajkowej w postaci okupowania zabudowań fabrycznych.

Zwłaszcza, jeśli zaglądnijemy za kulisy tej akcji i spojrzymy, kto właściwie za nią stoi i kto chce z niej korzystać.

Otóż trzy organizacje robotnicze prą do takiego okupowania fabryk. Są to: Komitet Centralny Komunistycznej Partii Polskiej, dalej Federacja Pracy, wreszcie — jakżeby mogło być inaczej — człapiąca owczym pędem za każdą wywrotową akcją Komisja Centralna Związków Zawodowych, pozostająca pod komendą PPS-CKW.

Dopiero przestudowanie instrukcji, jakie te trzy organizacje wydały w tej sprawie, otwiera nam oczy na charakter i tło tych „okupacji”.

A więc Komitet Komunistycznej Partii w swej instrukcji głosi:

„Komuniści mają występować z inicjatywą podjęcia tej formy walki i intensywnie ją organizować. Jako pierwszy etap ma stanowić mobilizowanie oddziałów robotniczych, wiązanie akcji robotników, którzy obsadzili fabrykę, z akcją na ulicy — a więc strajki solidarności, tworzenie komitetów pomocy, wywoływanie za wszelką cenę ekscesów i rozruchów. Drugim etapem ma być dążność do rozszerzenia akcji na inne fabryki i ujęcie całkowitego kierownictwa akcji przez czynniki komunistyczne”.

Druga instrukcja została wydana przez t. zw. „Federację Pracy”, organizację, posiadającą minimalny wpływ wśród świata robotniczego. Otóż instrukcja ta głosi, że „akcja strajkowa winna stać się zjawiskiem powszechnym. Obsadzenie fabryk ma mieć charakter bojowy i ofensywny przeciw obecnemu ustrojowi, a jednym ze środków wprowadzenia ustroju anarchicznego.”

A trzecia instrukcja? Ta, którą wydała Kom. Centr. Związków Zawodowych, pozostających pod wpływem PPS? Powiada ona, że zajmowanie fabryk „wywołuje ferment, porusza opinię publiczną i zmusza władze do zajęcia się sprawą. To też należy „akcję ująć w swoje ręce”.

Jest to jednak zwykłe tylko pobożne życzenie przywódców P. P. S. Akcja wymyka się przeważnie z ich

rąk i dostaje się przez komendę wywrotowców. Komunistyczne i anarchistyczne żywioły czyhają tylko na moment, kiedy związki klasowe dają hasło do strajku — i już w bardzo krótkim czasie obejmują kierownictwo.

Tak tedy dokonuje się celowa anarchizacja ruchu robotniczego, a krótkowidztwo i niedorzeczna rywalizacja PPS. z partjami od niej radykalniejszymi święci smutne zaiste triumfy.

Kiedyż wreszcie świat robotniczy przejrzy tę robotę?

Ostateczne wyniki przy lądowaniu w kole przedstawiają się następująco: 1) Guy Hanses (Belgia) na samolocie „Foxmos”. Drugie miejsce zajął Jagoszewski na samolocie „Mos”, trzecie inż. Półtorak z Pragi na samolocie „Caproni”, czwarte Chałupnik z Krakowa.

W przelocie na orientację pierwsze miejsce zdobył kpt. Kropiński z Poznania na „PL 19”, drugie kpt. Wysiekiński na „RWD 5” z Aeroklubu warszawskiego.

W wyścigach samolotów w trójkacie pierwsze miejsce zajął inż. Jerzy Drzewiecki z aeroklubu warszawskiego na „RWD5” 2) Wysiekiński na „RWD5” z aeroklubu warszawskiego, 3) inż. Tymtera, 4) Talarczyk z Poznania, 5) Kasprowski na „PZL5”.

Francja nie podpisze paktu czterech przed konferencją londyńską.

PARYŻ. — Francuski minister spraw zagr. Boncour oświadczył ministrom spraw zagr. Małej Ententy, że Francja nie podpisze paktu czterech mocarstw przed zebraniem się konferencji światowej ekonomicznej i przed poprzednim zakomunikowaniem tekstu tegoż paktu państwom Małej Ententy.

Ponadto tekst paktu ma być utrzymany w ramach oświadczenia państw Małej Ententy, według którego kraje te pakt ten uznają tylko wtedy, jeżeli nie będzie on stanowił niebezpieczeństwa dla ich granic.

Boncour oświadczył, że podpisanie paktu czterech przez Francję powinno nastąpić dopiero po poprzednim porozumieniu się Francji z krajami Małej Ententy i z Włochami.

Wybory rektorów.

Rektorem uniwersytetu im. Stefana Batorego w Wilnie wybrany został prof. Witold Staniewicz, b. minister reform rolnych.

Rektorem uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie wybrany został prof. Marcei Chlamecz.

Rektorem Politechniki lwowskiej został wybrany prof. Antoni Łomnicki, trzynastoma głosami na piętnastu głosujących.

Rektorem Politechniki warszawskiej wybrany został dotychczasowy dziekan wydziału geodezyjnego i inżynierji wodnej, prof. Edward Warchołowski.

Rektorem Akademii Górniczej w Krakowie wybrany został dr. Walery Goetel, dotychczasowy dziekan wydziału górniczego.

OKOŁO 300 OFICERÓW PRZECHODZI NA EMERYTURĘ.

WARSZAWA. Opublikowany wczoraj Nr. 7 Dziennika Personalnego ogłasza nazwiska około 300 oficerów wszystkich stopni różnych rodzajów broni i służb, przeniesionych w stan spoczynku. Wśród nowych emerytów jest 74 oficerów, którzy przekroczyli granicę wieku, a 206 uznanych za niezdolnych do dalszej służby na podstawie superrewizji.

SKAZANIE DZIAŁACZA ENDECKIEGO.

W sądzie okręgowym we Włocławku odbyła się rozprawa karna przeciwko Kazimierzowi Pytko, instruk-

S.p. BRONISŁAW SALABURSKI

Inwalida Wojsk Polsk., właściciel restauracji.

po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Św. Sakramentami, zmarł dnia 24 maja rb., przeżywszy lat 47.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby, przy ul. św. Barbary nr 34, nastąpi w sobotę 27 b. m. o godz. 8 i pół rano, na cmentarz św. Rocha. Nabożeństwo żałobne odbędzie się w sobotę, 27 maja br., w kościele św. Barbary o godzinie 8 i pół rano.

Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych i przyjaciół, w nieutulonym żalu pozostali

ŻONA I RODZINA.

Najbliższe zamierzenia rządu w dziedzinie gospodarczej.

WARSZAWA. Na warsztacie prac rządu znajdują się obecnie kwestje, związane z wykonaniem ustaw, uchwalonych przez Sejm podczas ostatniej sesji, a też i uchwał, powziętych przez rząd w dziedzinie gospodarczej.

Przedewszystkiem chodzi tu o realizację olbrzymiego kompleksu ustaw finansowo-rolnych, wprowadzających szereg ulg kredytowych w rolnictwie. Poza tem w grę wchodzi sprawa rozszerzenia zbytu surowców krajowych, dopilnowanie pełnego efektu akcji zniżki cen, rozwinięcia akcji polanie-

nia kosztów produkcji w przemyśle i t. d.

Wobec ogromu pracy, jakiej wymaga wykonanie tych postanowionych już i uzgodnionych spraw, nie należy spodziewać się w najbliższym czasie wydawania nowych ustaw w formie dekretów Prezydenta Rzplitej.

Przypuszczalnie pojawi się tylko dekret w sprawie standaryzacji produktów rolniczych, przeznaczonych na eksport. Do takiego rozporządzenia sfery rolnicze przywiązują wielką wagę.

Zbrodnie krwawej piątki O. U. N.

LWÓW. — Śledztwo w sprawie szajki terrorystów ukraińskich, którzy dokonali całego szeregu mordów i aktów terroru z polecenia komendy powiatowej O. U. N. w Truskawcu jest już na ukończeniu; sprawcy znajdują się już w rękach władz.

Nieudana wyprawa bandycka na pocztę w Gródku Jagiellońskim zakończona ujęciem rabusiów, stanowiąc punkt zaczepny dla śledztwa, pozwoliła rozwikłać tajemnicę wszystkich poprzednich wyczynów bandyckich krwawej „piątki” truskawieckiej.

Dziełem tej samej szajki terrorystów było: obrabowanie banku ludowego w Borysławiu, rabunkowy napad na pocztę w Truskawcu, skrytobójczy mord na osobie przodownika gi-

policii politycznej w Borysławiu ś. p. Jakóba Buksy, ohydne zamordowanie ś. p. p. pości Holówki, wreszcie krwawy napad bandycki na pocztę w Gródku Jagiellońskim.

S. p. Bukse zamordowali powieszony w grudniu ub. r. Biłas oraz przebywający obecnie w więzieniu w Samborze Emanuel Petriw.

Na czele tej krwawej „piątki” truskawieckiej stał znany z procesu Biłasa i Danyłyszyna student Kossak, referent bojowy krajowej komendy O. U. N., który stanął przed trybunałem przysięgłych we Lwowie w dniu 6 czerwca b. r. wraz z innymi sprawcami napadu na pocztę w Gródku Jagiellońskim.

Imponujące zawody lotnicze w Warszawie

Międzynarodowe zawody lotnicze w Warszawie miały przebieg imponujący.

Ogółem przybyło na międzynarodowy mityng lotniczy 25 samolotów, z czego 16 polskich, 6 czeskich, 2 belgijskie i 1 włoski. Zawodników przybyło 50, z czego 32 polskich, 11 czeskich, 5 belgijskich, jeden włoski i jedna zawodniczka polsko-włoska.

Po orientacyj. lotach i próbach lądowania dla zawodników krajowych, nastąpiło uroczyste otwarcie mityngu przez p. min. Butkiewicza, jako re-

prezentanta P. Prezydenta R. P.

Po lotach wyścigowych zawodników zagranicznych i krajowych, wiodłowie podziwiali przepiękną akrobację powiatrzną płk. pilota Jana Burzyńskiego.

Entuzjastycznie witany przybył P. Prezydent R. P.

Po świetnej ewolucji polskiej trójki myśliwskiej i pokazie lotu na plecach, które się wyróżniły wśród mnóstwa doskonałych numerów zawodów, nastąpiło zakończenie mityngu i wręczenie nagród zwycięzcom.

torowi okręgowego Stronnictwa Narodowego.

Pytko oskarżony był o kolportaż nielegalnie wydanych ulotek. Sąd skazał Pytkę na 1 rok więzienia.

ZATONIĘCIE ŁĄCZNIKA KOM - PARTII.

WILNO. Na terenie gminy Koźłowszczyzny zatonał w jeziorze ściągany przez patrol KOP'u, łącznik kompartii Liwskiego Majera, który chciał się tam ukryć przed pogonią.

Przy trupie znaleziono instrukcje i bibułę wywrotową.

PROTEST POLSKI W GENEWIE PRZECIW PAKTOWI 4-CH.

GENEWA. Minister Raczynski do ręczył ministrowi Paul Boncourowi piśmienną deklarację, której ogłoszenie w odpowiedniej chwili Polska sobie zastrzegła.

W deklaracji tej Polska zaprotetowała miała przeciwko ewentualnemu podpisaniu paktu 4-ech mocarstw i oświadczyć, że rozważy wycofanie się z konferencji rozbrojeniowej oraz z Ligi Narodów, jeżeli pakt zostanie podpisany.

STRASZNY DRAMAT NA PUSTYNI.

LONDYN. Na granicy kolonii angielskiej, Kenia i kolonii włoskiej, Somali wydarzyła się straszna tragedia.

Wobec długotrwałej posuchy tu bylecy z kilku wsi na terytorium włoskiem postanowili przenieść się na terytorium angielskie. Utworzyła się karawana, złożona ze 130 ludzi, w tej liczbie wiele kobiet i dzieci. Od dłuższego czasu nie miano żadnych wiadomości o losie karawany.

Wysłano ekspedycję, która znalazła wśród pustyni 130 trupów. — Śmierć nastąpiła wskutek wycieńczenia i braku wody. Razem z ludźmi zginęły zwierzęta juczne.

NAJPOTĘŻNIEJSZY BANKIER ŚWIATA POD ZARZUTEM MALWERSACYJ.

WASZYNGTON. Rozpoczęło się na Kapitolu sensacyjne śledztwo przeciwko J. P. Morganowi, właścicielowi najpotężniejszego domu bankowego na świecie.

Sensacyjne to śledztwo, powierzono prokuratorowi Pecora oraz 11 senatorom obu głównych partii, dotyczy finansowych transakcji domu bankowego Morgana, uprawianych w nieomal wszystkich częściach świata i pozostaje w związku z zapowiedzianą prezydenta Roosevelta energiczną akcją przeciwko machinacjom giełdowym i finansowym.

Morgana oraz 11 współodpowiedzialnych dyrektorów jego banku spro-

Kino-Teatr „ATLANTIC”

ul Ogrodowa Nr.14/16
(obok Katedry)

Wielki film dźwięk.
którego zdjęcia wykonane zostały na tle Jasnej Góry.

Dziś Arcydzieło kinematograficznej twórczości polskiej Dziś POD TWOJĄ OBRONĘ

Wykonawcy ról głównych. A BRODZISZ, M. BOGDA, W. WALTER, B. SAMBORSKI i inni.

Początek seansów o 5 popoł. w święta i niedziele o godz. 12 30 w południe.

Ze względu na nastrojową urość, żadne dodatki do filmu **wyświetlane nie będą.**

Ceny miejsc od 49 gr. Seanse grupowe na zamówienie

wadzano do sali posiedzeń pod silną eskortą detektywów.

Śledztwo potrwa prawdopodobnie dłuższy czas.

Morgan stwierdził w czasie rozprawy, że w r. 1931-2 nie zapłacił żadnego podatku dochodowego i oświadczył, że na jednej tylko transakcji stracił 21 milionów dolarów.

UKŁAD JAPOŃSKO-CHIŃSKI JEST TAJNY.

TOKJO. Na podstawie porozumienia między Chinami i Japonią tekst umowy o zawieszeniu broni między obu państwami nie zostanie opublikowany.

POWSTANIE W CHILE.

Powstanie w południowych prowincjach Chile rozszerza się. Ruchem powstańczym kieruje dyrektorjat, złożony z 5 oficerów armii chilijskiej. Powstańcy wydali odezwę, w której zapowiadają oderwanie południowych prowincji chilijskich i przyłączenie ich do Argentyny. W odezwie tej powstańcy podkreślają, że takie rozwiązanie jest jedynym wyjściem z rozpaczliwej sytuacji gospodarczej, w jakiej znalazła się republika chilijska, a głównie jej południowe prowincje.

GROŹNA SYTUACJA NA KOLEI WSCHODNIO-CHIŃSKIEJ

MOSKWA. Sytuacja na kolei wschodnio - chińskiej staje się coraz groźniejsza. Chunchuzi napadli na stację Soczintse pomiędzy Charbinem a stacją Pograniczną i doszczętnie ograbili osadę kolejową. Magazyny stacyjne oraz kilka domów i wagony spalono, kilkunastu kolejarzy, w tym kilku obywateli sowieckich uprowadzono, 4 z nich jest rannych. Napastnicy zerwali tory. Wszelka komunikacja między Charbinem a Pograniczną jest zerwana.

EUROPA NIE CHCE OLIMPIADY W NIEMCZACH HITLEROWSKICH.

PARYŻ. Między Niemcami a międzynarodowym komitetem olimpijskim wybuchł obecnie ostry konflikt.

Jak wiadomo, na rok 1936 została wyznaczona olimpiada do Berlina.

Na wyraźny rozkaz Hitlera olimpiadę tę ma organizować nie niemiecki komitet olimpijski, lecz państwowy hitlerowski komisarz sportowy.

Wobec tego prezes międzynarodowego komitetu olimpijskiego Baillet wystosował do rządu niemieckiego pismo, w którym zaznacza, że jeżeli rząd niemiecki faktycznie przekaże organizację igrzysk olimpijskich komisarzowi sportowemu hitlerowskiemu, wówczas olimpiada za rok 1936 zostanie przeniesiona z Berlina prawdopodobnie do Włoch.

Poza tem ani Francja, ani Belgja i Holandia oraz inne narody nie życzą sobie odbycia olimpiady w Niemczech hitlerowskich.

GANDHI WYTRZYMA GŁODÓWKĘ.

POONA. Aczkolwiek Gandhi jest już obecnie tak osłabiony, że nie może poruszyć się na łóżku o własnych siłach, przypuszczają tu, że organizm jego przetrzyma jednak głodówkę, która kończy się w dniu 29 b. m.

WOJNA CELNA MIĘDZY NIEMCAMI A AUSTRIĄ

WIEDEN. Wiadomość o rozbiciu się rokowań handlowych austriacko-niemieckich wywołała w Wiedniu silne wrażenie. Niemcy przyznały wprawdzie Austrii co do niektórych propozycji celnych preferencje, zaofiarowane jednak kontyngenty były bardzo małe.

Biuro Dzienników i Ogłoszeń

„RENOMA”

wł. MARIAN ŻUKOWSKI
Częstochowa, Aleja Nr. 21, tel. 448.

PRZYJMUJE: Ogłoszenia do wszystkich pism krajowych i zagranicznych.

POLECA: Dzienniki i czasopisma krajowe i zagraniczne.

SPRZEDAJE: Wyroby tytoniowe, papierosy, oraz znaczki stemplowe, pocztowe, weksle i t. p.

547
OBSŁUGA SZYBKA i SOLIDNA.

ODBIORNIKI RADJOWE,
BATERJE CENTRA,
AKUMULATORY
i CZĘŚCI RADJOWE

ZAKŁADY RADJOTECHNICZNE
„STATOR” SP. Z O. O.

II-ga ALEJA Nr. 39-

EUGENIUSZ SUE

KSIAŻĘ PODZIEMI.

5) POWIEŚĆ.

— A jakże!... i to nie od pierwszego razu jeszcze. Mój Boże, jakżeż mnie męczyła! Dobyła mi ten ząb, mówiąc przytem: „Odtąd codzień wyrwę ci po jednym, a kiedy już zostaniesz bez zęba, wrzucę cię do wody.”

— O przeklęta baba! — zawołał Szuryner.

— A czy dzisiaj znać co jeszcze? — odparła Gualeza i, uśmiechając się, ukazała dwa rzędy zębów równych i białych jak perły.

Powodowałaż nią lekkomyślność, czy niepamięć, czy wrodzona szlachetność? W całym jej opowiadaniu nie było ani słowa zemsty.

— Co potem zrobiłaś? — spytał Szuryner.

— Prawdę powiem, już mi się przebrała miarka. Nazajutrz uciekłam. Szłam dzień cały, błakając się po ulicach. Nocą wlałam do składu drzewa pod stos kory. Głód okrutnie mi dokuczał; próbowałam jeść trociny, ale nie mogłam. Tam mnie nazajutrz znaleźli i odprowadzili do komisarsza policji. Badali mnie, sądzili i jako włóczęgę skazali na siedzenie w domu poprawy do lat szesnastu. Podziękowa-

wałam sędziom za ich łaskę, bo przecież w więzieniu dawali mi jeść. Nadto w więzieniu nauczyłam się szyc. Ale wolałam śpiewać niż pracować. O! w dzień pogodny musiałam śpiewać; kiedyś śpiewała, zdawało mi się, że jestem wolna.

— To prawdziwie urodziłaś się sło-wikiem, — rzekł Rudolf.

— Skończyłam lat szesnaście, gdy wyszłam z więzienia. Ledwie wyszłam na ulicę, zaczęła mnie gospodyni tej szynkowni i kilka jeszcze starych kobiet. „Mój aniołku, mówią do mnie, czy chcesz mieszkać u nas? damy ci piękne suknie, a nie będziesz robić, tylko się bawić”. Kto osiem lat wysiedziała, ten wie jak to ma rozumieć. Anim ich chciała słuchać. Myślałam sobie, mam zarobionych trzysta franków; robota się znajdzie, gdy pieniądze nie staną. Chętna do zabawy mnie zgubiła... ale nie było nikogo, kto by mi dał dobrą radę... Zakupiłam kwiatów na cały pokój; tak lubię kwiaty! potem ładną suknię, jeździłam na spacer...

— Czy z kochankiem? — spytał Szuryner.

— Gdzie tam! chciałam być panią siebie. Za towarzyszkę do zabawy brałam dziewczynę, co ze mną razem była w więzieniu; dobra ta dziewczyna nazywa się Rigoletta.

— Rigoletta?! — przerwał Szuryner. — Nie znam jej.

— Bardzo wierzę. To poczciwa

szwaczka, zarabia dwadzieścia pięć sous na dzień, ma własne małe gospodarstwo... Cóż powiem? Tak długo marnowałam pieniądze, że mi zostało tylko czterdzieści trzy franki. Już wybierałyśmy się z Rigolettą za miasto, żeby się hucnie tą resztą zabawić, gdy dowiedziałam się, że moja praczka niema nawet czem zapłacić za łóżko, że zległa w piwnicy i leży na stole, nie mając czem okryć ani siebie, ani kruszyny swojej. Pobiegłam do domu, zabrałam wszystką bieliznę, jaką miałam, zaniosłam jej i pilnowałyśmy jej aż znowu podnieść się mogła. Pomagałam jej pieniądze, wyzdrowiała. Teraz ma z czego żyć, ale nigdy nie chce mi powiedzieć, com jej winna za pranie. Widzę, że chce mi się w ten sposób uiścić z długu. Jeśli tak dalej będzie, inną sobie praczkę znaleźć muszę.

— A gdy ci zabrakło pieniędzy?... — spytał Rudolf.

— Ha, wtedy szukałam roboty. Umiem bardzo dobrze szyc, chciałam szczerze pracować, poszłam śmiało do magazynu bielizny. Powiedziałam, że przed dwoma miesiącami wyszłam z więzienia i że chciałabym znaleźć miejsce. Za całą odpowiedź drzwi mi pokazało. Wracając do domu smutna, spotkałam gospodynię tutejszą... wzięła mnie ze sobą... upoiła wódką... i tak rzeczy poszły!

— Rozumiem, — rzecze Szuryner.

— To się nazywa spowiedź zupełna.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Sobota 27 maja. Redy Jana I pap. Wschód słońca: o g. 3.42 Zachód 19.40

Nocne dyżury aptek.

W nocy z piątku na sobotę: Stary Rynek, Siedmiu Kamienic.

W nocy z soboty na niedzielę: II Aleja, Ostatni Grosz.

Uroczyste zamknięcie kursów oświatowych przy Narodowym Stronnictwie Pracy. W sobotę 27 maj. o godz. 17 w lokalu przy ul. Dąbrowskiego 21 odbędzie się uroczyste zamknięcie kursów kulturalno oświatowych przy udziale pp. profesorów, wykładowców na kursach i w obecności wszystkich słuchaczy. Słuchacze kursów proszeni są o obowiązkowe i punktualne przybycie.

Przymusowe lądowanie polskiej lotniczki.

Jak już donosiliśmy, przez Częstochowę w drodze na meeting lotniczy w Warszawie, przeleciało kilkunastu lotników zagranicznych. Do Warszawy na własnym samolocie zdążyła również polka, p. Mikulska, zamieszkała stale we Włoszech, która wskutek braku benzyny zmuszona była do lądowania pod Kielcami.

Po zaopatrzeniu się w benzynę, lotniczka wystartowała w stronę Częstochowy, pod Złotym Potokiem jednak, na polach majątku Żuraw, lądowała ponownie, przyczem okazało się, iż przyczyną przymusowego lądowania była nieodpowiednia benzyna, w jaką zaopatrzoneo aparat p. Mikulskiej w Chęcinach.

Zawiadomiony o wypadku Magistrat wysłał półciężarowe auto, które lekko uszkodzony przy lądowaniu aparat, przewiozło na lotnisko w Kucelinie. Towarzyszący lotnicze mechanik usunął uszkodzenia i o godz. 15 samolot wystartował do lotu do Warszawy.

Wojewódzki konkurs modeli latających. Na dzień 11 czerwca b. r. wyznaczony został w Kielcach wojewódzki konkurs modeli latających, który zgromadzi najlepszych modelarzy instruktorów i amatorów, tak starszych jak i młodzież szkolną i da możność porównania postępu prac na polu modelarstwa lotniczego w poszczególnych miastach naszego województwa.

Konkurs ten będzie również poważną zachętą dla nauczycieli robót ręcznych, sportsmatów i młodzieży szkolnej do zainteresowania się coraz bardziej popularnym sportem modelar-

— Zdaje się, że to cię zasmuca żeś opowiedziała swoje życie? — zapytał się Rudolf.

— Bądź co bądź, miło jest być uczciwą, — powiedziała Gualeza z westchnieniem.

— Uczciwą!... — zawołał bandyta, śmiejąc się. — A dlaczego? czy żeby czcić ojca i matkę, których nie znałaś nigdy?

Na twarzy dziewczyny malowało się głębokie zadumanie.

— Słuchaj, — rzekła, że ojciec albo matka rzucili mnie na ulicy, jak szczenię, nie mam im tego za złe; pewnie sami nie mieli żyć z czego. Ale są ludzie szczęśliwsi odemnie.

— Od ciebie? Sliczna jesteś, nie masz siedemnastu lat, śpiewasz jak słowik, wszyscy cię lubią — i uważasz się. A cóż dopiero, gdy będziesz stara, jak gospodyni tutejsza?

— O, ja tak długo nie pożyję, umrę młoda; już kaszlę siężko.

— Czy często przychodzą ci takie myśli, Gualezo? — spytał Rudolf.

— Czasem, może pan to lepiej zrozumiesz od niego. Kiedy widzę, jak mleczarka z wózkiem wraca na wieś, jakże jej zazdroszczę! Ja idę sama jedna do ciemnej izby, gdzie nawet słońce nie najrzej.

— A więc bądź uczciwą!

— Uczciwą, mój Boże! a jakim sposobem? Zaco? Suknie, które mam na sobie, należą do gospodyni, winnam jej za mieszkanie i za stół... C. d. n.

stwa lotniczego. Do konkursu tego duże znaczenie przywiązuje wojewódzki Komitet L.O.P.P.

Szczegółowych informacji, dotyczących udziału w wojewódzkim konkursie modeli latających udziela komitet powiatowy L.O.P.P. (Aleja 26.)

Benzyna staniała. W związku z rozbiciem się kartelu benzynowego cena litra benzyny spadła już do 45 groszy (nawet tylko w Poznaniu). Liczyć się jednak należy z tem, że już najbliższe dni przyniosą obniżkę cen benzyny i w innych miastach, a właściciele samochodów doczekają się w ten sposób ulgowego sezonu na paliwo.

Zjazd delegatów kółek rolniczych w Częstochowie. W dn. 31 b. m., w sali Rady Miejskiej odbędzie się zjazd delegatów Okręgowego Towarzystwa organizacji i kółek rolniczych. Towarzystwo, jako instytucja zasięgiem pracy swej obejmująca teren całego powiatu, prowadzi 35 kółek rolniczych.

Porządek dzienny zjazdu zapowiada szereg spraw związanych z ekonomicznym bytem naszej wsi, a przede wszystkim zwolnienie rolnictwa z ciężaru nadmiernego zadłużenia, przywrócenie opłacalności wytwórczości rolnej, obniżenie kosztów produkcji, zapewnienie należytego poziomu cen rolnych i t. d.

Na marginesie należy zaznaczyć, że kierownictwo Okręg. Tow. organizacji i kółek rolniczych objął z dn. 1 kwietnia b. r. agronom dypl. p. Marjan Ogłaza, zajmujący stanowisko agronoma powiatowego.

W lokalu po „Odeonie” — nowe kino. Nieczynny lokal po niedawno zlikwidowanym, najpopularniejszym kinoteatrze „Odeonie” niebawem otworzy swoje gościnne podwoje dla publiczności, żywo odczuwającej brak tej pożytecznej placówki.

Jak nas informowano w najbliższym czasie w lokalu tym otwarte zostanie nowe kino, wypełniające całkowicie dotkliwą lukę spowodowaną likwidacją „Odeonu”.

Z teatru kameralnego. Dziś, w piątek poraz ostatni na przedstawieniu wieczornem znakomita komedia Jenkinsa „Kobieta i szmaragd” z Ceranką i Łuszczewskim w rolach głównych. Początek o godz. 20.15. Ceny normalne.

Przygotowania do premjery sztuki Passeura „Kobieta, która sobie kupiła męża” dobiegają końca. Główną postać kobiecą odtworzy p. Halina Gallova. Premjera we wtorek, 30 bm.

SŁOWO SPORTOWE

Pilka nożna.

CZĘSTOCHOWA. Częstochówka — Turcy 4:0.

Brygada — Warta (Z) 6:2.

ŁÓDŹ. ŁKS. — Gedania 3:3.

LWÓW. Pogoń — 27 p. p. 4:1.

Tabela grupy zachodniej bez zmian.

Stan tabeli o mistrzostwo Ligi.

Grupa wschodnia:			
Nazwa klubu	Gier.	Pkt.	Stos. br.
Pogon	5	7	10:9
Ł. K. S.	4	5	6:0
Legja	3	5	6:3
Czarni	4	3	4:5
22 p. p.	5	2	8:14
Warszawianka	4	2	1:4

PARYŻ. Racing Klub — Wisła 1:0.
MADRYT. Hiszpanja — Bułgaria 13:0.

Hipika.

Trzy zespoły oficjalne startować będą na międzynarodowych konkursach hipieczych w Warszawie (2—12 czerwca): Francja (4 oficerów i 12 koni), Czechosłowacja (5 oficerów i 14 koni) oraz Rumunja (7 oficerów i 15 koni).

Tenis.

KATOWICE. Polska — Monaco 3:2.

Lekka atletyka.

Polski Związek Lekkoatletyczny wydał zezwolenie na start Kusocińskiego w Pradze w dniu 2 VI b. r.

Poza Kusocińskim wyjadą do Pragi: Walasiewiczówna, Walsówna, Nowak, Nowosielski i Niemiec. Kapitanem drużyny będzie Nowosielski.

Dźwiękowe „GRAND-KINO”
Dziś i dni następnych — Rewelacyjne arcydzieło reżyserji Frank Tuttle p.t.
OSTATNIA NOC KAWALERA
W rolach głównych: Lili Damita, Roland Young, Charles Ragles.
— Ceny miejsc od 49 groszy — — — — — Szczegóły w afiszach. — — — — —

Nieuzasadniona zazdrość przyczyną samobójstwa

Małżonkowie Zofja i Ludwik Rutkowski pobrali się przed kilku miesiącami. Krótki ten okres pożycia małżeńskiego wystarczył im, by znienawidzili się.

Rutkowski był niezwykle zazdrosny o swą przystojną, młodszą od niego o 10 lat żonę, mając nieuzasadnione zgoda podejrzenie, iż żona zdradza go. Z tego powodu czynił jej stale wymówki, co młoda kobieta dotkliwie odczuwała. Wystarczyło, by jakiś mężczyzna ukłonił się Rutkowskiej na ulicy, a już zazdrosny mąż urządzał awanturę.

Ostatnio sceny zazdrości stały się już niemożliwymi wprost do zniesienia dla Rutkowskiej.

Oświadczenie. Młody literat p. Selim Mirza-Kaniewski prosi nas o zażalenie, że z Honorjuszem Kaniewskim nie ma nic wspólnego i akcję „Obwiepola” piętnuje.

Tragiczna śmierć przemysłnika. Ubiegłej nocy około godz. 1 tej na odcinku granicznym posterunku Stany w gminie Przysatyn, patrolujący oddział straży granicznej natknął się na grupę przemysłników, którzy korzystając z wyjątkowo ciemnej nocy zamierzali przekroczyć przez granicę. Osobnicy ci, objuczeni workami, na wezwanie straży granicznej nie stali się, lecz szybko rozbiegli się na wszystkie strony. Wobec tego straż graniczna zmuszona była użyć broni palnej i jedną z kul śmiertelnie ranił 25 letni przemysłnik Ignacy Habela, mieszkaniec wsi Antonów, gm. Przysatyn runął na ziemię i w kilka minut potem życie zakończył.

Przy zabitym znaleziono 2 worki naładowane najrozmaitszymi towarami pochodzenia zagranicznego.

Sprostowanie. Przed kilku dniami donosiliśmy, że Sąd Najwyższy odrzucił skargę kasacyjną elektrowni p-ko p. M. Chrapotowi.

Obecnie dowiadujemy się, że wzmiankę naszą podaliśmy naskutek mylnej informacji, elektrownia bowiem skargi kasacyjnej do Sądu Najwyższego nie kierowała.

Z teatru robotniczego Z.Z.Z. W niedzielę, 28 bm. w sali teatru robotniczego przy Z.Z.Z. (Katedralna 10) zespół amatorski odegra świetną komedię w 3-ach aktach pt. „Rozwód”.

Sympatyczny teatrzyk przy Z.Z.Z. zdołał już sobie zaskarbić sympatię publiczności, to też niewątpliwie i tym razem sala wypełniona będzie po brzegi. Początek o godz. 19. Ceny biletów: 30 i 49 gr.

Tylko w K. K. O. Niemile uderzyło p. Wincentego Augustyniaka, gdy powróciwszy do domu, stwierdził straszny nieład w pokoju. Okazało się, że w czasie nieobecności jego gospodarowali w mieszkaniu złodzieje, którzy na pamiątkę zabrali sobie 2 garnitury, zegarek nikielowy, parę pantofli i około 300 zł. gotówką znajdującą się w kieszeni spodni. Poszkodowany zgłosił zameldowanie policji, która wszczęła dochodzenie za „złodziejami”. Skradzione pieniądze przeznaczone były na urządzenie letniska. Postradał je p. Augustyniak, a temsamem pozbawił się możliwości wyjazdu na wieś, wskutek własnej lekkomyślności. Oszczędności w domu przechowywać nie należy, najlepiej lokować je w Komunalnej Kasie Oszczędności.

„Brendka” przyczyną kretynizmu. Komisja poborowa stwierdziła ostatnio w czasie poboru, że olbrzymi odsetek poborowych we wsi Rększowice stanowią kretyni. Przeprowadzone w związku z tem dochodzenia ustaliły ponad wszelką wątpliwość, że przyczyną kretynizmu młodego pokolenia Rększowice jest nagminne zapijanie się t. zw. „brendką” czyli sprostowanym nielegalnie z Niemiec spirytusem skażonym.

Po stwierdzeniu tego faktu władze wydały szereg ostrych zarządzeń, które mają położyć kres dalszemu

Nie znajdując innego wyjścia z tej okropnej sytuacji, postanowiła popełnić samobójstwo i w tym celu korzystając z nieobecności męża wypila wczoraj butelkę jodyny.

Lekarz Pogotowia, po udzieleniu nieszcześliwej kobiecie pierwszej pomocy, przewiózł ją do szpitala zapasowego przy ul. Waszyngtona. Stan jej jest b. groźny.

Rutkowski, który przybył do domu już po wypadku, zdając sobie sprawę że jego nieuzasadniona zazdrość była przyczyną samobójczego kroku żony, usiłował wyskoczyć z okna mieszkania, znajdującego się na 2 piętrze na ulicę, lecz zamiar ten spostrzegli sąsiedzi w porę i udaremnił go.

zatruceniu się ludzkością.

Warto zaznaczyć, że w powiecie częstochowskim „brendka” jest b. rozpowszechniona i przemysł tego trującego napoju rozwija się coraz bardziej. Ludność, zwłaszcza wiejska, chętnie nabywa go ze względu na jego niską cenę.

Do tego nie potrzebna wyższa filozofja. Terenem zgoda ordynaryjnych i często dramatycznych scen jest plac Podjasnogórski. Bójki i zacięte walki o wydzielone dla budowy straganów tereny wywołują zgorznie mieszkańców i przybywających do Częstochowy pałników. Policja, wzywana do likwidowania tych zatargów ma bezprzeccie nader trudne i niewdzięczne zadanie zmuszona często, kroć do usuwania przemocą właścicieli w niewłaściwym miejscu zbudowanych straganów. Czujemy się zniewoleni zapytać czynniki miarodajne rozporządzające placami, dlaczego akcja rozdziału placów zorganizowana została tak niechlujnie?

Przecież rozdzielanie placu pod stragany nie wymaga specjalnej mądrości. Urzędnik, któremu tę czynność powierzono, zasługuje na skuteczną nagana. Spodziewamy się, że to nastąpi.

Przed maturą.

W ub. środę w miejscowych gimnazjach odbywały się konferencje rad pedagogicznych na porządku dziennym, których znajdowała się sprawa dopuszczenia do egzaminów uczniów klas ósmych.

Jak się dowiadujemy wyniki obrad nauczycielskich przedstawiają się następująco: w gim. państw. im. Sienkiewicza na 50 uczniów klasy ósmej A i B. dopuszczono do egzaminów 43, w gimn. państw. im. Traugutta na 56 uczniów dopuszczono 45. W gimnazjum żeńskim im. Słowackiego do egzaminu przystąpią wszystkie uczennice w liczbie 21.

W gimnazjum żeńskim „Nauka i Praca” do egzaminów dopuszczono 9 uczennic, w gimnazjum SS. Nazaretanek dopuszczono wszystkie uczennice w liczbie 13, w gimnazjum dyr. Axera na ogólną liczbę 10 dopuszczono 8, w gimnazjum żydowskim na ogólną ilość 21 dopuszczono 19.

A wszystkimu winne kobiety. Między robotnikami Julianem Kaczyńskim i Stanisławem Kolewińskim na tle nieporozumień osobistych dochodziło często do starć. Przyczyniła się do tego w znacznym stopniu żona Kaczyńskiego, dawniejsza narzeczona Kolewińskiego, podburzając męża przeciwko swemu b. narzeczonemu, który porzucił ją przed dwoma laty, dla innej, z którą ożenił się po pewnym czasie.

Wczoraj obaj wrogowie spotkali się oko w oko na ul. Jasnogórskiej. Obaj znajdowali się w towarzystwie swych żon. Jedno pogardliwe spojrzenie ze strony Kaczyńskiej pod adresem Kolewińskiej wystarczyło do wywołania awantury a następnie bójki. Mężczyźni schwycili się za bary, niewiasty zaś za włosy. Walka była zacięta. Położył jej dopiero kres przybyły policjant, zapraszając walczącą

**BEZ PASZPORTÓW
ZAGRANICZNYCH I WIZ
LETNIE WYCIECZKI
MORSKIE**
do Anglii, Szkocji, Irlandji, Francji, Belgji, Holandji, Danji, Norwegji i Szwecji w lipcu i sierpniu 1933 roku.
CENY BILETÓW OD 100 Zł.
Informacje i sprzedaż biletów w biurach
LINJI GDYNIA-AMERYKA
w Warszawie-Marszałkowska 116
w Gdyni — ul. Waszyngtona
we Lwowie — ul. Na Błonie 2
w Krakowie — ul. Lubicz 3
w Rzeszowie — ul. Grottera 1004
oraz w biurach podróży.
**PRACUJESZ NA LĄDZIE —
ODPOCZYWAJ NA MORZU**

czwórkę do komisariatu, gdzie spisano sążnisty protokół. Epilog rozegra się w sądzie.

Zapisy na kolonje letnie. — W myśl uchwały walnego zebrania z dnia 29. I. 33 r. zarząd Zw. Inwalidów Wojennych R. P. w Częstochowie zawiadamia swych członków, że zapisy na wysyłanie dzieci na kolonje letnie przyjmuje do dn. 1 czerwca, w celu przedstawienia komisji lekarskiej.

**ZĘBY, korony, mostki, — wprawia
LEKARZ-DENTYSTA**
Unikajcie partaczy dentystycznych!
gdyż im niewolno dotykać się pacjentów
(Dz. Ust. Nr. 54 poz. 476)
Broszura wyjaśn. — otrzymać można w księgarniach,
w Administracji pisma „Czystość” lub od autora
Lekarza — Dentysty MICHAŁA GREJNIECA w Częstochowie, Aleja Najsw. Panny Marji (I Aleja) nr. 10.

Do wynajęcia dwa pokoje komfortowo umeblowane dla pojedynczej osoby lub małżeństwa. Wiadomość u p. Borzykowskiej, ul. Kopernika 11, oficyna, I-sza piętro.

Z RADOMSKA.

Redakcja i Administracja:
Radomsko, Częstochowska 9.

Redakcja czynna cały dzień.
Redaktor przyjmuje od godz. 13 — 15.

Obywatele!

W roku kieżącym Polski Czerwony Krzyż w Radomsku za sześciolatek okres wznowionej działalności swojej po raz piąty organizuje Wielki Tydzień Polskiego Czerwonego Krzyża, mający na celu nie tylko zaznajomienie szerszego ogółu z zadaniami naszej organizacji i pracą przez nią wykonaną, lecz i zebranie funduszy, potrzebnych do wykonania obowiązków, jakie na nas wkłada Państwo i jakich może oczekiwać społeczeństwo.

To też ponownie odwołujemy się do szlachetnych serc i ofiarności mieszkańców naszych miast i naszych wsi. Aż nadto rozumiemy, że w dzisiejszych ciężkich czasach o ten grosz jest bardzo trudno, lecz chcemy wierzyć, że w Tygodniu Polskiego Czerwonego Krzyża nie będzie obywatela, któryby nie pospieszył z pomocą. Wierzymy, że ofiarności publiczna pozwoli Czerwonemu Krzyżowi dalej chlubnie spełniać swoje posłannictwo.

Z drobnych ofiar — tworzą się duże sumy. Niech Polakom Czerwonemu Krzyżowi nikt nie odmówi poparcia i każdy da co może. Byle wszyscy dali.

Niech nikogo nie zabraknie w szeregu P. C. K. Roczna składka członkowska wynosi tylko 3 zł.

**Zarząd Oddziału P.C.K.
w Radomsku**

Do akt. N. Km. 739 1933/3.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Radomsku, rewiru II Wacław Woźniakowski zamieszkały w Radomsku przy ul. Przedborskiej 35 na zasadzie art. 602 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 6 czerwca 1933 r. od godz. 10 rano na pokrycie należności odbędzie się licytacja publiczna nieruchomości w jego lokalu w Radomsku przy ul. Narutowicza Nr. 11 składających się z 2-ch maszyn do pisania, kasy ogniortwalej oraz 2-ch stołów i 2-ch biurek męskich oszacowanych na łączną sumę 2110 zł, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Radomsko, dn. 23 maja 1933 r.
Komornik **W. Woźniakowski.**

(z Radomska, dalszy ciąg).

— **Znowu pożary w powiecie.** W dniu 22 b. m. o godz. 23 wybuchł pożar w stodole Kopra we wsi Stobiecko Szlacheckie; pastwą płomieni padła stodoła i dach obory. Przy czynu pożaru narazie nie ustalono.

W dniu 23 b. m. o godz. 9 powstał pożar we wsi Wola Wiewiecka, wyrządzając znaczne szkody, których narazie nie ustalono.

Należy podkreślić, iż jak zwykle, co roku w porze wiosennej i z początkiem pory letniej wynika najwięcej wypadków pożaru.

— **Za opilstwo.** Kazimierz Janica i Adam Serwa za zakłócenie spokoju publicznego w stanie nietrzeźwym uwięzieni zostali w protokole policyjnym.

— **Ujęcie złodzieja rowerów.** Kowalik Bolesław ze wsi Stobiecko Szlacheckie zgłosił w policji o skradzeniu mu z przed urzędu gm. Zakrzówek roweru. Złodzieja z rowerem zatrzymała policja na łąkach w miejscowości Bobry.

— **Groźny pożar w Sulmierzycach.** We wsi Sulmierzyce w stodole Raszewskiego Antoniego wybuchł pożar, który następnie przeniosł się na sąsiednie zabudowania. Spłonęło 9 domów, 7 stodół, 7 obór wraz z inwentarzem żywym i martwym oraz narzędzia rolnicze. Wskutek pożaru poszkodowani zostali: Raszewski Antoni, Babica Roch, Gaik Józef, Kopka Ludwik, Zieliński Władysław, Zieliński Józef, Misiak, Krakowiak A. Skalski, Sobczak i Sukiennik Józef. Na miejsce pożaru oprócz miejscowej, przybyły straż z Chorzenic, Bogumiłowic, Zamości i Dębowa. Kierownictwo akcji ratowniczej spoczywało w rękach naczelnika rejonu Sulmierzyce płk. Bzowskiego. Na miejsce pożaru przybył również instr. Zw. Straży Poż. p. Gruchot. Straty wynoszą około 26 tysięcy złotych.

Z KRAJU.

— **FANATYK SAMOOSKARŻENIA.** Ogromną sensację wywołał swego czasu sprawa, b. kapitana Leszka Rudnickiego vel Rowińskiego, który pewnego dnia zjawił się w komisariacie policji, oskarżając się o pozostawienie na usługach jednego z państw ościennych.

Dr. S. LUBELSKI

O REGULACJI URODZEŃ CZYLI tak zw. świadomem macierzyństwie.

5) (Ciąg dalszy).

Mniemam, że po tych danych cyfrowych nawet najbardziej zagorzali przeciwnicy nie odważą się chyba przeciwstawić oddzieleniu zagadnienia popędu płciowego od rozrodczości. Zrozumieją wreszcie, że małżeństwo nie jest instytucją rodzenia dzieci bez końca, że nie można i nie wolno zachłystywać się rozkoszą i płodzić bezmyślnie; że regulacja urodzeń ma na celu poprawę warunków kulturalnych i utrzymanie, a nie trwonienie życia, jak również wychowanie, uświadamianie i ocalanie kobiet od hańby, oraz wstrzymanie wymierania zbyt licznych potomstwa. U nas zagadnienie zapobiegania ciąży i uświadamiania matek znajduje się jeszcze w powijkach, jakkolwiek ruch ten dawno już istnieje wśród najbardziej cywilizowanych narodów i popierany jest usilnie przez luminarzy nauki, najwybitniejszych ekonomistów, mężów stanu i różnych polityków.

Przed kilku laty uchwalono w Izbie Lordów wniosek w sprawie uświadamiania w państwowych poradniach o znaczeniu środków zapobiegawczych. Kongres 307 anglikańskich biskupów w 1980 r. uznał ideę regulacji urodzin za słuszną. Na V międzynarodowym kongresie regulacji urodzeń w r. 1922

Życiem przypłaciła operację zmniejszenia piersi.

W sądzie okręgowym w Warszawie rozpoczął się proces, który budzi niebывale zainteresowanie w świecie naukowym, zwłaszcza lekarskim. Na ławie oskarżonych zasiadło dwóch znanych w stolicy lekarzy dr. Feliks Rostkowski i dr. Dionizy Hellin pod zarzutem spowodowania śmierci p. Aleksandry Ufnowskiej, żony inżyniera, wskutek wadliwie przeprowadzonej operacji.

P. Ufnowska poddała się zabiegowi zmniejszenia piersi, którego podjęli się obaj lekarze, jako specjaliści kosmetycy.

Operację trwała od godz. 10 rano do 5 po poł. i była tak męcząca, że asystująca przy niej lekarka, żona dr. R. zemstała, i musiał ją w dalszej pracy zastąpić inny lekarz.

Zabiegi dokonywano przy znieczuleniu miejscowym, wywołanym zastrzykami nowokainy, działania której nie znośli widocznie organizm chorej, kilkakrotnie bowiem dostawała podczas trwania operacji torsyj. Po zakończeniu zabiegu, p. Ufnowska pozostała na kuracji u dr. R., gdzie po paru dniach zmarła.

W czasie toczącego się śledztwa zasięgnięto opinii największych powag lekarskich dla ustalenia przyczyn śmierci pacjentki, które jednak wypadły

Oświadczenie Rowińskiego, który cieszył się nieposzlakowaną opinią, przyjęto zrazu z niedowierzaniem. Dopiero gdy oskarżył się powtórnie, aresztowano go i wdrożono w tej sprawie dochodzenie. Wyniki okazały się rewelacyjne. Rowiński, który istotnie uprawiał szpiegostwo, został skazany na 13 lat więzienia.

Obecnie Rowiński wywołał nową sensację. Zwrócił się do prokuratora, oskarżając się o zamordowanie w r. 1930 w Warszawie swego szwagra kpt. lekarza Łosia-Bielickiego, który popełnił rzekomo samobójstwo.

Rowiński zeznał, że szwagier, który wtajemniczony był w jego afery szpiegowską, szantażował go, domagając się od niego stale pieniędzy na kupno narkotyków i groząc w razie odmowy złożeniem na niego doniesienia. Pewnego dnia Rowiński, zrozpaczony, chwycił rewolwer i zabił Łosia-Bielickiego.

przyjęto uchwałę lekarzy, że „regulację urodzeń za pomocą metod higienicznych i środków ochronnych przeciw ciąży należy odróżniać od przerywania ciąży”. Najbardziej ciekawe i charakterystyczne jest orzeczenie wydziału lekarskiego Uniwersytetu w Oslo, wydane dnia 12 maja 1922 r.: „Próby zapobiegania ciąży są tak stare, jak historia. Rozpowszechnianie ulepszonej już dziś środków nie należy przypisywać u kobiet egoistycznym pobudkom, chęci uniknięcia cierpień i wieszów, połączonych z ciążą, lecz przyczynom natury gospodarczej. Sumienni rodzice bez środków do życia nie chcą przez nowe potomstwo pozabawiać żyjących już dzieci żywności, odzieży i możliwości wychowania. Wobec tego, że częste ciążę narażają na szwank życie i zdrowie matek, zagrażając również rozwojowi i zdolności życiowej dzieci, wydział lekarski uważa za korzystne, aby zameżnym kobietom umożliwić pozbawianie środków, zapobiegających ciąży. Propagandę uświadamiającą winni prowadzić wyłącznie lekarze, aby przez odpowiedni dobór i użycie właściwych środków, uniknąć wszelkiego niebezpieczeństwa dla zdrowia”.

Trafnie zauważył Bernard Shaw: „Naród, który nie zapewnia możliwości wychowania swym dzieciom, nie ma prawa do rodzenia dzieci. Zadaniem państwa musi być stworzenie takich warunków, aby z naturalną płodnością łączyła się świadoma wola posiadania dziecka”.

Wobec tego, że zapobieganie ciąży zapewnia każdej rodzinie możliwość uregulowania liczby dzieci w zależności

bardzo rozbieżnie. Zdanie swe w tej sprawie wypowiedzieli uczeni trzech uniwersytetów.

Wydział lekarski Uniwersytetu Warszawskiego orzekł, że oskarżeni lekarze nie zawinili ani brakiem oględności, ani zaniedbaniem.

Natomiast takż wydział Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie dopatrywał się szeregu braków w przeprowadzaniu operacji, a więc przede wszystkim, że trwała ona zbyt długo. Operację należało przerwać po zoperowaniu jednej piersi, odkładając jej dokonanie na później, zwłaszcza wobec takich objawów, jak torsje, które wskazywały, że chora nie znosi stosowanego środka znieczulającego. Obie te przyczyny wywołały skok, który spowodował śmierć.

Opinia lekarzy Uniwersytetu poznańskiego wypadła jeszcze bardziej na niekorzyść oskarżonych.

Poza powyższymi zarzutami stwierdza bowiem, że warunki, w których operacja odbywała się, były nieodpowiednie oraz podsuwa możliwość szoku psychicznego, na co wskazywałby list s. p. Ufnowskiej, pisany do męża, w którym znajdowały się słowa: „zabierz mnie stąd, bo się powieszę na pierwszej kłamece”.

Obecnie, przyznając się do morderstwa, prosi o ukaranie go śmiercią. Zostało wszczęte energiczne dochodzenie, celem wyświeślenia tajemniczej sprawy.

— **DWIE ZBRODNI CHŁOPA Z PODPUŁTUSKA.** Teofil Trzcinski, mieszkaniec wsi Grabowiec (pow. pułtuskiego) płaoną nienawiścią ku sąsiadowi Leonardowi Stańczakowi, z którym miał zadawnione zatargi. Przebiegły wieśniak postanowił za narzędzie msty użyć niejakiego Ponińskiego, który będąc bez pracy, cierpiał od dłuższego czasu nędzę. Obiecał więc biedakowi, że da mu mieszkanie z utrzymaniem dla całej jego rodziny oraz 200 złotych gotówką, wzamian za otrucie bydląt znielowidzonego Stańczaka oraz podpalenie zabudowań gospodarskich w jego zagrodzie.

Poniński długo się wahał, wreszcie doniósł policji o zamiarach Trzcinskiego. Rozwścieczony chłop, spotkawszy

od zasobów materialnych i stanu zdrowia matki, to pozornie wygląda, że metoda ta grozić może depopulacją i dlatego ze względów państwowych winna być zaniechana. Na szczęście dla Polski obawy tego rodzaju są bezpodstawne i bez znaczenia, albowiem wiadomo każdemu ile to tysięcy ludzi corocznie emigruje zagranicę w poszukiwaniu pracy. Aby nie być gołosłownym i źle zrozumianym, pozwolę sobie powołać się na opinię znakomitego socjologa polskiego, prof. Ludwika Krzywickiego, który nie obawia się dla Polski wyludnienia, ale raczej przeludnienia. Co rok rodzi się 400.000 ludzi, dla których niema pracy. Skoro będzie mniej ludzi, będzie im daleko lepiej. Profesor Krzywicki jest za propagowaniem środków przeciw zapłodnieniu. Uważa robienie polityki populacyjnej za pomocą kodeksu karnego za absurd.

Chłuba prawników polskich, adwokat Kazimierz Sterling, uważa, że argument „populacyjny” jest złudny. Potęgą państwa dzisiejszego nie opiera się na gęstości zaludnienia, lecz na zdolności do pracy ludzkiej. Tylko opieka społeczna, danie możliwości wychowania dziecka, podniesienie dobrobytu klasy pracującej, może nawet jakieś ubezpieczenia na wypadek narodzin dziecka, mogą przeciwdziałać przerywaniu ciąży. Zresztą obawa depopulacji zmniejszy się niewątpliwie, jeżeli uwzględnimy również naturalny instynkt macierzyński, właściwy każdej kobiecie, a napewno każda zaspokoili go świadomie i z własnej woli, o ile tylko warunki materialne i stan zdrowia jej na to zezwolą. Dok. nast.

szy Ponińskiego, wyciągnął rewolwer i zaczął strzelać. Jednak wszystkie cztery strzały chybiły.

Podżegacz do zbrodni i omal nie zabójca został aresztowany. Należy nadmienić, że Trzcinski był już raz karany za otrucie bydła Stańczaka.

— **WYROK ZA NAPAD RABUNKOWY Z UDZIAŁEM STRACONYCH BIŁASA I DANYŁYSZYNA.** Przed sądem przysięgłych w Samborze zapadł wyrok w sprawie Michała Łabówki, oskarżonego o udział w napadzie rabunkowym na spółdzielnię kredytową w Borysławiu, dokonanym do spółki z Biłasem i Danyłyszynem, straconymi w ubiegłym roku za napad rabunkowy na urząd pocztowy w Gródku Jagiellońskim.

Trybunał skazał oskarżonego Łabówkę na 3 lata ciężkiego więzienia, wliczając mu do kary areszt śledczy oraz pozbawił go praw obywatelskich na przeciąg pięciu lat.

Co usłyszemy dziś przez Radjo?

WARSZAWA 27 maja

11.40 Codz. Przegl. Prasy Polskiej. 11.50 Kom. meteor. Gł. Wojsk. St. Meteor. dla komunik. lotn. 11.57 Sygnał czasu. 12.05 Program na dz. nast. 12.10 Płyty gramof. 13.10 Kom. P. I. M 13.15 Poranek szkolny ze Lwowa 14.00 Audycja żołniersko-strzelecka. 15.10 Kom. Państw. Inst. Eksport. 14.15 Kom. gosp. 15.35 Wiadom. wojskowe i strzeleckie. 15.35 Słuchowisko dla dzieci p.t. „Baśń o szewczyku znajdzie i cudownych trzewiczkach burmistrzanki”, piora J. Stepowskiego. 16.00 Płyty gramofonowe. 16.40 „Ostatni tom „Pism” Marszałka Piłsudskiego”, wygł. p. W. Malinowski. 17.00 Tr. Międzynarodowych zawodów lekkoatlet. 17.35 Wiad. bieżące. 17.40 Odczyt aktualny. 17.55 Program na dz. nast. 18.00 Nabożeństwo majowe z Jasnej Góry 19.00 Rozmaitości. 19.20 „Wiadom. ogrodnicze”, wygł. inż. Wł. Pietrzak 19.30 „Na widnokręgu”. 19.45 Pras. Dz. Radj. 20.00 Muzyka lekka wyk. ork. P.R. pod dyr. St. Nawrota. 20.55 Wiad. sport 22.05 Koncert Chopinowski. 22.40 Feljeton p.t. „Cztery typy bobiece”, wygł. p. R. Rey. 22.55 Kom. meteor. Gł. Wojsk. St. Meteor. dla komunik. lotn. i kom. policyjny. 23.00 Muzyka tańeczna.

OSWIECZENIE

Wydział Hipoteczny na powiat Częstochowski Sekcji II-ej w Częstochowie obwieszcza, że otwarte zostały postępowania spadkowe po zmarłych:

1) LEJZORZE - CYNIE KARMIOLE, właścicieli 4/112 niepodzielnych części nieruchomości w mieście Częstochowie położonej, oznaczonej Nr. hipotecznym 289 repert. hipot.

2) JULIANIE - JANIE SŁUŻALKU, właścicieli 1/14 niepodzielnej części nieruchomości w mieście Częstochowie położonej, oznaczonych Nr. hipotecznymi 1792 i 1918, oraz wierzycieli 1/7 części sumy 2000 rubli z % i kaucją 200 rubli, zabezpieczonej na nieruchomości w mieście Częstochowie położonej oznaczone Nr. hipotecznym 669 repert. hipot.

Termin zamknięcia tych postępowań spadkowych wyznaczony został na dzień 7 grudnia 1933 roku i w tym terminie osoby zainteresowane winny się stawić w Wydziale Hipotecznym Sekcji II-ej w Częstochowie dla zgłoszenia swych praw pod skutkami prekluzji.

m. Częstochowa, dnia 23 maja 1933 r.

Pisarz Hipoteczny.

Sprzedaż wyrobów Fabryki

„ŻYRARDÓW”

i innych

MARJA GARBCÓWNA

RADOMSKO,

Reymonta Nr. 1.

POLECA:

kołdry, kapy, firanki, ręczniki, serwety, płótna, oraz wyroby przemysłu ludowego.

Kancelarja Biura „POLONJA”

w Częstochowie, Aleja Wolności 19 (lewa oficyna, parter).

ZALATWIA wszelkiego rodzaju sprawy administracyjne, sądowe, skarbowe, komunalne i prywatne.

PISZE: podania, prośby, rekursy i zażalenia do wszelkich władz i urzędów. Specjalny dział windykatyjnno-egzekucyjny (wekslowy).

Zgubiono książeczkę wojskową wydaną przez PKU Częstochowa na nazwisko Filip Rał.

WYBY OGŁOSZEŃ: Przed tekstem 40 gr. za wiersz mm., nadrukowane, w tekście i za tekstem 30 gr. — tabelaryczne 50 proc. drożej, zagraniczne 100 proc. Drobne ogłoszenia 10 gr. za wyraz. Najmniejszo 1 zł. — Bezrobotni i poszukujący pracy korzystają z 50 proc. ulgi przy zamieszczaniu ogłoszeń drobnych. — Wszelkie komunikaty adresowane do redakcji, kulturalno-oświatowych umieszczane są bezpłatnie.

Redaktor odpowiedzialny: Józef Wolnicki.

Druk. B. Świątek, ul. Najów. Marj. Fanny Nr. 63. Tel. 30 i 7-99

Wydawca: „PRASA” Sp. z o. o.